

บทความวิจัย (Research Article)

โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพล ของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม

A CAUSAL MODEL OF SELF - EFFICACY BY SELF - CONCEPT AND MORAL & ETHICS

Received: August 29, 2017

Revised: October 16, 2017

Accepted: November 1, 2017

อำนาจ โสภาคกุล^{1*} และประกฤติยา ทักซิโน²
Amnart Sopakool^{1*} and Prakittiya Tuksino²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

^{1,2}Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen 40002, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: amnartsopakool@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 685 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ได้แก่ 1) แบบวัดอัตมโนทัศน์ของตนเอง 2) แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม และ 3) แบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรม Mplus

ผลการวิจัย พบว่า 1) โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi Square = 52.474, df = 38, p-value = 0.0593, Chi Square/df = 1.380, RMSEA = 0.024, CFI = 0.997, TLI = 0.992 และ SRMR = 0.020 และ 2) การรับรู้ความสามารถตนเองได้รับอิทธิพลทางตรงจากอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนั้นอัตมโนทัศน์ของนักเรียนยังส่งผลทางอ้อมไปยังการรับรู้ความสามารถตนเองโดยผ่านตัวแปรคุณธรรมจริยธรรม

คำสำคัญ: อัตมโนทัศน์ การรับรู้ความสามารถตนเอง คุณธรรมจริยธรรม

Abstract

The purpose of this research were to develop and validate a causal model of self – efficacy and self – control arising from moral and ethical by influences with empirical data and analyze the characteristic by influence of self – efficacy and self – concept arising from the influence of virtue and ethics. The sample was the Mathayomsuksa III students in the schools of secondary educational service area office 19 and it was acquired by multistage random sampling. The tool was a questionnaire: 1) self – concept test, 2) morality and ethics test, and 3) self – efficacy test. Statistics used to analyze the data were structural equation analysis (SEM) with the M Plus program.

The findings were concluded as follows: The causal model of self – efficacy and self – concept was influenced by students’ virtue and ethics that accorded with the empirical data were (Chi Square = 52.474, df = 38, p-value = 0.0593, Chi Square/df = 1.380, RMSEA = 0.024, CFI = 0.997, TLI = 0.992 and SRMR = 0.020, and 2) Self – efficacy was directly influence by self – concept and virtue and ethics. In addition, students’ self – concept was indirect to influence for self – efficacy through variables of virtue and ethics.

Keywords: Self – Concept, Self – Efficacy, Moral and Ethics

ความเป็นมาของปัญหา

สภาพสังคมในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเพิ่มจำนวนของประชากร ปัญหามลพิษต่างๆ ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความวิตกกังวลและความเครียด เพิ่มมากขึ้น สุขภาพของบุคคลลดลง โดยเฉพาะจากสถานการณ์ความไม่สงบและปัญหาวิกฤติ เศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ส่งผลต่อสภาพจิตใจ ทำให้สุขภาพจิตเสื่อมถอยลง ก่อให้เกิดพฤติกรรม ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาแก่สังคมไทย เช่น ปัญหาอาชญากรรม การเฝ้าระวังอาชญากรรม คุณธรรมจริยธรรมเสื่อมถอยลงล้วนส่งผลให้การดำเนินชีวิตของคนในสังคมเต็มไปด้วยความตึงเครียดมากขึ้น การดำเนินชีวิตอยู่บนความเสี่ยง การขาดความมั่นใจในตนเอง การไม่รู้จักรับรู้ควบคุมตนเอง หรือไม่รู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง (Cheerachareonpong, 2013, pp. 537-555) ตลอดจนการไม่รู้รับรู้ความสามารถตนเอง เป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการชีวิตและความเป็นอยู่ไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ชีวิตขาดความสุขและไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ ให้คนในสังคมมีสุขภาพจิตที่ แข็งแรง โดยการเร่งรัดรณรงค์ให้คนไทยคิดในเชิงบวก รู้เท่าทันอารมณ์และรับรู้ความสามารถของตนเอง (Cheunban, 2010)

การรับรู้ความสามารถตนเองเป็นการตัดสินใจความสามารถตนเองว่าจะทำงานได้ดีเพียงใด เกิดเป็นพฤติกรรมเลือกที่จะกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำที่ยากเกินความสามารถของตน (Bundura, 1977) ได้เสนอว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองได้นั้น มี 4 ประการ คือ 1) ประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด 2) การใช้ตัวแบบได้จากการสังเกตบุคคลต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จ 3) การใช้คำพูดจูงใจ ซึ่งใช้

ง่ายและใช้กันทั่วไป 4) การกระตุ้นทางอารมณ์ โดยหากถูกกระตุ้นทางลบจะทำให้เกิดความเครียด ความกลัวและวิตกกังวล ทำให้รับรู้ความสามารถตนเองต่ำลงไปได้ (Iamsupasit, 2007, p. 59) รวมทั้งการกำกับตนเอง เป็นกระบวนการที่จะช่วยในการควบคุมจัดการตนเองเพื่อให้ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (Ketumphai, 2006, p. 9) หากบุคคลมีความสนใจจดจ่อ มีวินัยในการบังคับตนเองทั้งร่างกายและอารมณ์ได้ก็จะสามารถควบคุมความคิดในการกระทำบางสิ่งบางอย่างได้เช่นกัน ดังนั้น บุคคลควรได้รับการฝึกฝนกลไกของการกำกับตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การสังเกตตนเองว่าตนเองทำอะไรอยู่ รู้สึกอย่างไร 2) การตัดสินใจโดยเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานของสังคม กลุ่มและตนเอง 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองเป็นการแสดงออกของบุคคล ในระดับต่างๆ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ และความพึงพอใจในตนเองที่จะกำหนดเป็นมาตรฐานที่จะนำไปสู่การกระทำต่างๆ ของบุคคล

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม โดยสนใจศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพราะวัยนี้ ถือเป็นวัยรุ่น ที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากวัยอื่นๆ และได้รับผลกระทบจากการมองโลก รวมถึงวิธีคิดต่างๆ ที่สะสมมาตั้งแต่ในวัยเด็กประกอบกับภาวะอารมณ์ของวัยรุ่นที่มีความอ่อนไหวต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัว การเรียน การคบเพื่อน จึงทำให้การมองโลกในแง่บวกเป็นไปได้ยากขึ้น (Dechkong, 2004, pp. 36-39) และได้กำหนดตัวแปรที่สังเกตได้ 14 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับ Tuksino (2016) ผลงานศึกษา พบว่า 1) ความสามารถทางวิชาการ 2) นิสัยในการเรียน 3) การปรับตัวทางอารมณ์ 4) สัมพันธภาพระหว่างบุคคล 5) ความกตัญญูต่อบุคคล 6) ความอดทน 7) จิตสำนึกสาธารณะ 8) จริยธรรมในการทำงาน 9) ความซื่อสัตย์ 10) ความมั่นใจในตนเอง 11) การประเมินตนตามความเป็นจริง 12) ความกล้าที่จะเสี่ยง 13) ความพยายามและยืนหยัด 14) กำหนดผลการกระทำตนเองมากกว่าการยอมรับในโชคชะตา ทั้งนี้ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ซึ่งสามารถอธิบายถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของ อัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาที่จะได้ส่งเสริมทักษะการรับรู้ความสามารถของตนเองและอัตมโนทัศน์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีสุขภาพจิตที่เข้มแข็งซึ่งส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียน การทำงานและการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม โดยอ้างอิงแนวคิดของ Bandura (1977) ที่กล่าวถึง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการตัดสินใจความสามารถของตนเองต่อการจัดการและแสดงพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและยังเป็นตัวแปรสำคัญที่บุคคลจะใช้เวลาพยายามในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ของตนเองและคุณธรรมจริยธรรม ที่จะส่งผลถึงการรับรู้ความสามารถตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักอัตมโนทัศน์ในตนเองและการมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้กำหนดการวางแผนตนเอง และการรับรู้ถึงความสามารถตนเองได้ในอนาคต ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) ตัวแปรแฝงภายนอก คือ อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) 2) ตัวแปรแทรกกลาง คือ คุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) และ 3) ตัวแปรแฝงภายใน คือ การรับรู้ความสามารถตนเอง (Self-Efficacy)

กรอบแนวคิดการวิจัย

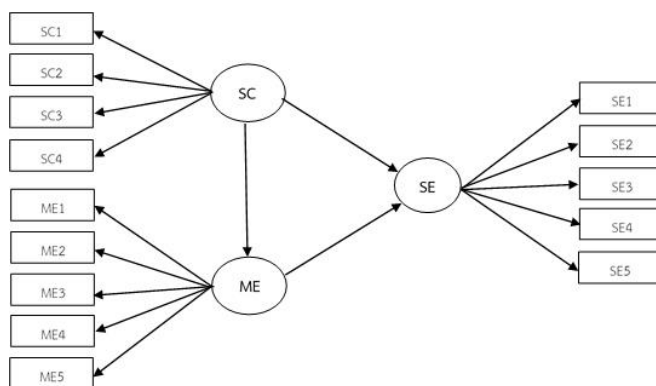
Self-Concept ส่งผลต่อตัวแปร Self-Efficacy ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ Cheerachareonpong (2013) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการกำกับตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเอง พบว่า การกำกับตนเองโดยการคิดเชิงบวกมีอิทธิพลทางตรงในระดับสูงต่อการรับรู้ความสามารถในตนเอง นอกจากนั้น Saenprasit, et al. (2017, pp. 167-175) ยังได้ศึกษาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของอัตมโนทัศน์ โดยเฉพาะเจตคติต่อการเรียนที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลทางอ้อมต่อกันและสอดคล้องกับ Iamsupasit (2007, p. 59) ได้กล่าวว่า ตัวแปรความสามารถทางวิชาการและ นิสัยในการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความมั่นใจในตนเอง ความพยายามและความกล้าที่จะยืนหยัดในความสามารถของตนเอง บุคคลจะพยายามต่อสู้อุปสรรคแม้จะเจอกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปดังหวังบ้างก็ตาม การกระทำที่ได้บรรลุผลสำเร็จ (Performance Accomplishments) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองของบุคคลมากที่สุดเนื่องจากความสำเร็จจากการกระทำนั้นเป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับโดยตรง

Self – Concept ส่งผลต่อตัวแปร Moral and Ethics จะเห็นได้จากการศึกษาของ Chongchanin (2016) ที่ได้ศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมและอัตมโนทัศน์ส่งผลต่อจิตสาธารณะซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ Sangralee (2013) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยเฉพาะภายในครอบครัวส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ การศึกษาของ Wattenberg and Clifford (1962) ที่พบว่า อัตมโนทัศน์ส่งผลต่อ ความเชื่อ บุคลิกภาพ พฤติกรรม อารมณ์ และคุณธรรมจริยธรรมที่ผ่านมา

Moral and Ethics ส่งผลต่อตัวแปร Self-Efficacy เห็นความสัมพันธ์ได้จากการศึกษาของ Limsuknirun (1992) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบทางด้านความมั่นใจ

ในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้รับอิทธิพลทางบวกจากการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีความมั่นใจในตนเอง รับรู้ความสามารถของตนเองต่อสถานการณ์ต่างๆ จะกล้าคิดและกล้าตัดสินใจ โดยมีพื้นฐานมาจากการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนต่อเหตุการณ์นั้นๆ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wanaintarayut (2005) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและความฉลาดในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยความฉลาดทางจริยธรรมส่งผลโดยรวมต่อความมั่นใจในตนเอง และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งผลทางตรงในเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ คือ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self – Efficacy) ที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์ (Self – Concept) และคุณธรรมจริยธรรม (Moral & Ethics) ดังภาพ 1

ภาพ 1 โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม

หมายเหตุ	SC คือ อัตมโนทัศน์	ME คือ คุณธรรม จริยธรรม	SE คือ การรับรู้ความสามารถตนเอง
	SC1 คือ ความสามารถทางวิชาการ	ME1 คือ ความกตัญญูกตเวที	SE1 คือ ความมั่นใจในตนเอง
	SC2 คือ นิสัยในการเรียน	ME2 คือ ความอดทน	SE2 คือ การประเมินตนตามความเป็นจริง
	SC3 คือ การปรับตัวทางอารมณ์	ME3 คือ จิตสำนึกสาธารณะ	SE3 คือ ความกล้าที่จะเสี่ยง
	SC4 คือ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	ME4 คือ จริยธรรมในการทำงาน	SE4 คือ ความพยายามและยืนหยัด
		ME5 คือ ความซื่อสัตย์	SE5 คือ กำหนดผลการกระทำตนเองมากกว่าการยอมรับในโชคชะตา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 จำนวน 52 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนจำนวน 685 คน โดยงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้อย่างวิจัยขนาดใหญ่ คือ ไม่น้อยกว่า 10 ต่อหนึ่ง ของจำนวนพารามิเตอร์ ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดอยู่ที่ 20 คน ต่อ 1 พารามิเตอร์ที่ประมาณค่า (Wiratchai, 1999) ซึ่งงานวิจัยนี้มีพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่า จำนวน 16 ค่า ดังนั้น ตัวอย่างวิจัยที่เหมาะสมจึงควรมีอย่างน้อย 230 คน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้ ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาด โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนขนาดละ 4 โรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนเล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ ได้ทั้งหมด 16 โรงเรียน ขั้นที่ 2 สุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากแต่ละโรงเรียน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ อัตมโนทัศน์ (Self - Concept) ซึ่งวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ต่อไปนี้

1) ความสามารถทางวิชาการ 2) นิสัยในการเรียน 3) การปรับตัวทางอารมณ์ 4) สัมพันธภาพระหว่างบุคคล

3.2 ตัวแปรแทรกกลาง ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) ซึ่งวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ต่อไปนี้ 1) ความกตัญญูกตเวที 2) ความอดทน 3) จิตสำนึกสาธารณะ 4) จริยธรรมในการทำงาน 5) ความซื่อสัตย์

3.3 ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถตนเอง (Self - Efficacy) ซึ่งวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้คือ 1) ความมั่นใจในตนเอง 2) การประเมินตนตามความเป็นจริง 3) ความกล้าที่จะเสี่ยง 4) ความพยายามและยืนหยัด 5) การกำหนดผลการกระทำของตนเองมากกว่าการยอมรับในโชคชะตา จากงานวิจัยของ Tuksino (2016)

4. เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือจากงานวิจัยของ Tuksino (2016) โดยเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ได้แก่ 1) แบบวัดอัตมโนทัศน์ของตนเอง 2) แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และ 3) แบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเอง

ตอนที่ 1 แบบวัดอัตมโนทัศน์ของตนเอง โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นครอบคลุมตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 4 ตัวแปร ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.22 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.67 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.74

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นครอบคลุมตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.68 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32– 0.83 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.87

ตอนที่ 3 แบบวัดการรับรู้ความสามารถตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นครอบคลุมตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.22 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.38 – 0.70 และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเดินทางไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างวิจัย และติดตามข้อมูลด้วยตนเองตามวัน เวลาที่โรงเรียนกำหนด จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 750 ฉบับ และมีอัตราการตอบกลับ จำนวน

700 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ และมีแบบสอบถามที่ตอบไม่ตรงตามข้อเท็จจริง จำนวน 15 ฉบับ ดังนั้น จึงคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยได้จำนวนทั้งหมด 685 ฉบับ ซึ่งมีจำนวนเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้ ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์โมเดล ตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้โปรแกรม Mplus

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 14 ตัวแปร โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทั้งหมด อีกทั้งมีขนาดความสัมพันธ์ตั้งแต่ .153 ถึง .653 ข้อมูลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล

	SC1	SC2	SC3	SC4	ME1	ME2	ME3	ME4	ME5	SE1	SE2	SE3	SE4	SE5
SC1	1													
SC2	.622(**)	1												
SC3	.153(**)	.361(**)	1											
SC4	.319(**)	.477(**)	.484(**)	1										
ME1	.299(**)	.460(**)	.224(**)	.362(**)	1									
ME2	.395(**)	.477(**)	.186(**)	.269(**)	.546(**)	1								
ME3	.325(**)	.413(**)	.166(**)	.294(**)	.613(**)	.588(**)	1							
ME4	.463(**)	.574(**)	.182(**)	.336(**)	.562(**)	.623(**)	.653(**)	1						
ME5	.214(**)	.228(**)	.191(**)	.121(**)	.398(**)	.376(**)	.460(**)	.507(**)	1					
SE1	.516(**)	.630(**)	.366(**)	.508(**)	.416(**)	.378(**)	.406(**)	.534(**)	.260(**)	1				
SE2	.263(**)	.456(**)	.434(**)	.488(**)	.297(**)	.218(**)	.271(**)	.312(**)	.145(**)	.514(**)	1			
SE3	.371(**)	.519(**)	.359(**)	.484(**)	.400(**)	.321(**)	.413(**)	.469(**)	.256(**)	.582(**)	.499(**)	1		
SE4	.404(**)	.578(**)	.405(**)	.511(**)	.389(**)	.401(**)	.375(**)	.479(**)	.175(**)	.568(**)	.521(**)	.535(**)	1	
SE5	.171(**)	.477(**)	.520(**)	.532(**)	.399(**)	.252(**)	.283(**)	.288(**)	.135(**)	.454(**)	.549(**)	.497(**)	.559(**)	1
Mean	27.17	30.47	20.47	20.67	34.63	10.61	23.91	46.95	22.56	19.62	20.50	19.72	20.24	22.25
S.D.	3.76	5.04	3.25	3.25	7.00	2.52	5.03	9.09	4.08	3.04	3.45	3.10	3.41	4.16

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

จากตาราง 1 พิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ จิตสำนึกสาธารณะ (ME3) กับจริยธรรมในการทำงาน (ME4) มีค่าเท่ากับ .653 ซึ่งสัมพันธ์กันในระดับสูง และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยสุดคือ ความสามารถทางวิชาการ (SC1) กับการปรับตัวทางอารมณ์ (SC3) มีค่าเท่ากับ .153 ซึ่งสัมพันธ์กันในระดับน้อย ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self- Efficacy) ของนักเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์ (Self - Concept) และคุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) มีค่าที่แสดงความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ของโมเดล SEM

องค์ประกอบโมเดลการวัด	เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ			
	<i>B</i>	SE	t	R ²
อัตมโนทัศน์ (SC)				
SC1	0.249	0.038	6.462	0.062
SC2	0.524	0.033	15.667	0.275
SC3	0.796	0.028	28.119	0.633
SC4	0.451	0.034	13.438	0.204
คุณธรรม จริยธรรม (ME)				
ME1	0.401	0.036	11.022	0.161
ME2	0.744	0.027	27.457	0.554
ME3	0.715	0.024	30.348	0.511
ME4	0.742	0.024	30.997	0.551
ME5	0.877	0.019	46.426	0.769
การรับรู้ความสามารถตนเอง (SE)				
SE1	0.613	0.027	23.128	0.376
SE2	0.837	0.021	39.012	0.701
SE3	0.619	0.026	24.168	0.384
SE4	0.799	0.027	29.910	0.638
SE5	0.808	0.023	34.903	0.653

หมายเหตุ: Chi Square = 52.474, df = 38, p-value = 0.0593, Chi Square/df = 1.380, RMSEA = 0.024,

CFI = 0.997, TLI = 0.992 และ SRMR = 0.020

จากตาราง 2 ตัวแปรสังเกตได้ที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ (Self – Concept) สูงที่สุด คือ การปรับตัวทางอารมณ์ (SC3) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.796 รองลงมา คือ นิสัยการเรียนรู้ (SC2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.524 และสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (SC4) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.451 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ความสามารถทางวิชาการ (SC1) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.249 ตัวแปรสังเกตได้ที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) สูงที่สุด คือ ความซื่อสัตย์ (ME5) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.877 รองลงมา คือ ความอดทน (ME2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.744 และจริยธรรมในการทำงาน (ME4) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.742 และ จิตสำนึกสาธารณะ (ME3) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.715 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ ความกตัญญูคุณเวที (ME1) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.401 ตัวแปรสังเกตได้ที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self – Efficacy) สูงที่สุด คือ การกำหนดผลการกระทำของตนเอง (SE5) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.808 รองลงมา คือ การประเมินตนเองตามความเป็นจริง (SE2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.837 และความพยายามยืนหยัด (SE4) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.799 และความกล้าที่เสี่ยง (SE3) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.619 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ความมั่นใจในตนเอง (SE1) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.613

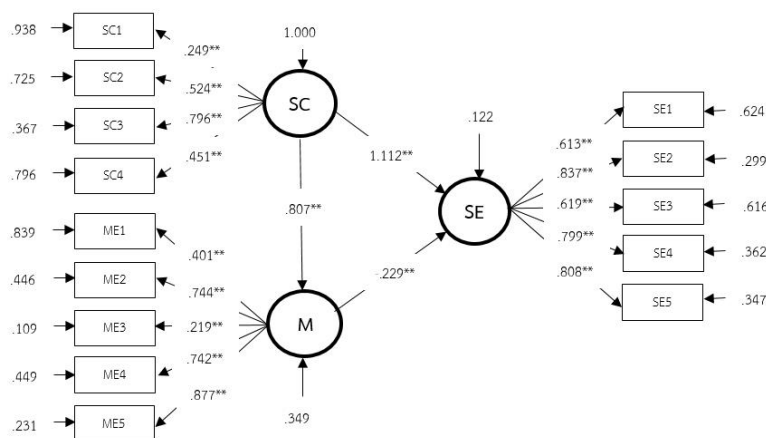
3. ผลการวิเคราะห์ขนาดของอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self - Efficacy) ของนักเรียนที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์ (Self - Concept) และคุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) ดังรายละเอียดตาราง 3

ตาราง 3 ขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของโมเดล SEM

ตัวแปร	ค่าอิทธิพลต่อ					
	คุณธรรม จริยธรรม (ME)			การรับรู้ความสามารถตนเอง (SE)		
	TE	DE	IE	TE	DE	IE
อัตมโนทัศน์ (SC)	0.807	0.807	0.000	0.927	1.112	-0.185
คุณธรรม จริยธรรม (ME)	-	-	-	-0.229	-0.229	0.000

หมายเหตุ: Chi Square = 52.474, df = 38, p-value = 0.0593, Chi Square/df = 1.380, RMSEA = 0.024, CFI = 0.997, TLI = 0.992 และ SRMR = 0.020

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเอง (SE) ของนักเรียนพบว่า การรับรู้ความสามารถตนเอง (SE) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากอัตมโนทัศน์ของตนเอง (SC) และ คุณธรรมจริยธรรม (ME) โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.807 และ 1.112 ตามลำดับ แสดงว่า อัตมโนทัศน์ (SC) และคุณธรรมจริยธรรม (ME) มีผลทำให้นักเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SE) สูงขึ้น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SE) ของนักเรียนพบว่าอัตมโนทัศน์ (SC) ส่งผลกระทบททางอ้อมไปยังการรับรู้ความสามารถตนเอง (SE) โดยผ่านตัวแปรแทรกกลางคือคุณธรรมจริยธรรม (ME) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.927 แสดงว่า หากต้องการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถตนเองของนักเรียนจำเป็นต้องย้อนกลับไปพัฒนาอัตมโนทัศน์ของนักเรียนโดยผ่านตัวแปรคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนร่วมด้วยจากตาราง 2 และ 3 สามารถเขียนเป็นโมเดลที่แสดงค่าอิทธิพลต่างๆ ได้ดังภาพ 2

หมายเหตุ: Chi Square = 52.474, df = 38, Chi Square/df = 1.380, p-value = 0.0593, RMSEA = 0.024, SRMR = 0.020, CFI = 0.997, TLI = 0.992

ภาพ 2 แสดงโมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองที่เกิดจากอิทธิพลของอัตมโนทัศน์และคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล พบว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า โมเดลเชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า อัตมโนทัศน์มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถตนเองและยังส่งผลทางอ้อมไปยังการรับรู้ความสามารถตนเองผ่านตัวแปรคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Phanmani (2014) กล่าวว่า ประสบการณ์ชีวิต (Life Experiences) เป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่ดี สมหวัง ผิดหวัง สำเร็จ ล้มเหลว เสียใจ เศร้าใจ อิ่มเอมใจ หากเป็นประสบการณ์ที่ดี ประสบความสำเร็จ ก็ทำให้บุคคลมีกำลังใจที่จะก้าวเดินต่อไป มีความรู้สึกที่ดี มีความคิดที่ดี แต่ถ้าหากเป็นประสบการณ์ที่ต้องสูญเสีย ประสบความสำเร็จ ล้มเหลว ประสบการณ์เหล่านั้น จะทำให้บุคคลสัมผัสกับความรู้สึกสูญเสีย เจ็บปวดและเป็นทุกข์ แสดงให้เห็นว่า ถ้าบุคคลมีประสบการณ์ชีวิตที่ดี สมหวัง มีความสุข จะมีความรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ ในแง่ดี และมีความคิดเชิงบวกในที่สุด มองเห็นความสามารถของตนเองให้ความสำคัญกับตนเองมีความมั่นใจในตนเองและการวางแผนการดำเนินการใช้ชีวิตอย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ Prasertkul (2008, pp. 100 – 101) ที่พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ชีวิตทางบวกและมีความสามารถในการรับรู้ความสามารถตนเอง มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตสูงกว่านักเรียนที่ไม่มีความสามารถในการรับรู้ความสามารถตนเอง และสอดคล้องกับ Iamsupasit (2007, p. 59) ได้กล่าวว่า ความมั่นใจที่บุคคลคิดว่าตนเองสามารถทำงานได้ที่ระดับความยากต่างๆ ซึ่งถ้าความคาดหวังมีความเข้มข้นน้อย เมื่อพบประสบการณ์ที่ไม่เป็นดังที่คาดหวังอาจ

ห้วนไหวได้ แต่ถ้าความคาดหวังมีความเข้มมาก บุคคลจะพยายามต่อสู้อุปสรรคแม้จะเจอกับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปดังหวังบ้างก็ตาม การกระทำที่ได้บรรลุผลสำเร็จ (Performance Accomplishments) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถตนเองของบุคคลมากที่สุดเนื่องจากความสำเร็จจากการกระทำนั้นเป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับโดยตรง การที่บุคคลทำงานแล้วประสบความสำเร็จซ้ำๆ กันหลายๆ ครั้งจะทำให้บุคคลมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถตนเองเพิ่มขึ้น แม้ว่าบางครั้งงานนั้นจะเกิดความล้มเหลวบ้างก็ตาม แต่ก็จะมีผลมากนัก เพราะบุคคลมองว่าการที่เขาประสบความสำเร็จนั้นมาจากปัจจัยอื่นๆ เช่น ความพยายามไม่เพียงพอ หรือใช้วิธีการทำงานไม่เหมาะสมมากกว่าที่จะบอกว่าเขาไม่มีความสามารถ และบุคคลจะใช้ความล้มเหลวเป็นบทเรียนให้ตนใช้ความพยายามในการทำงานมาก

2. จากผลการวิจัย พบว่า อัตมโนทัศน์มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Jantarach (2001) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอุบลราชธานี และพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ความกตัญญูทดแทน และความซื่อสัตย์และพฤติกรรมการผิวนัยกับอัตมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ Chongchanin (2016) ที่ได้ศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมและอัตมโนทัศน์ส่งผลต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sangrawee (2013) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครนายก พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยเฉพาะภายในครอบครัวส่งผลทางบวกต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เป็นเพราะนักเรียนที่มีการปรับตัวทางอารมณ์และการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลการได้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นจะสนับสนุนให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี มีจิตอาสาในการทำงานและก่อให้เกิดความอดทน ซึ่งเป็นตัวแปรที่สังเกตได้ของการเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม

3. จากผลการวิจัย พบว่า คุณธรรมจริยธรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Limsuknirun (1992) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบทางด้านความมั่นใจในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้รับอิทธิพลทางบวกจากการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีความมั่นใจในตนเอง รับรู้ความสามารถของตนเองต่อสถานการณ์ต่างๆ จะกล้าคิดและกล้าตัดสินใจ โดยมีพื้นฐานมาจากการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนต่อเหตุการณ์นั้นๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wanaintarayut (2005) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางจริยธรรมและความฉลาดในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยความฉลาดทางจริยธรรมส่งผลโดยรวมต่อความมั่นใจในตนเอง และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่งผลทางตรงในเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนที่ได้รับการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม จากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการปรับตัวทางอารมณ์ มีจิตสำนึกสาธารณะและจริยธรรมในการทำงาน ย่อมก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเองและมองเห็นความสามารถของตนเองที่ผู้อื่นยอมรับและให้ความสำคัญ ส่งผลให้สามารถกำหนดผลของการกระทำของตนเองมากกว่าที่จะยอมรับการกระทำจากโชคชะตา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถตนเองได้รับอิทธิพลโดยตรงจากอัตมโนทัศน์ในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากอัตมโนทัศน์ผ่านคุณธรรมจริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นำไปสู่ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ ควรส่งเสริม สนับสนุนและปลูกฝังให้นักเรียนรับรู้ความสามารถตนเอง โดยมีความเชื่อในความสามารถตนเองว่าจะกระทำการสิ่งต่างๆ ได้ดีเพียงใด เพื่อให้การกระทำนั้นประสบความสำเร็จ เนื่องจากความสำเร็จจากการกระทำเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับโดยตรง ตลอดจนนำเสนอตัวอย่างบุคคลที่มีความคล้ายคลึงกับตนเองก็จะทำให้นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับความสามารถตนเองว่าตนเองก็สามารถกระทำการกิจกรรมอย่างนั้นได้ คอยพุดชกแจง แกล้งกล่อม รวมทั้งการให้รางวัลจะมีส่วนช่วยให้นักเรียน มีความเชื่อมั่นในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ ได้สำเร็จ

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง สนับสนุนทางการเรียนทุกด้านตามความชอบความสามารถ และพัฒนาคุณลักษณะที่เอื้อต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้แก่ การส่งเสริมให้ลูกมีการรับรู้ความสามารถตนเอง มีการกำกับตนเองที่ดี โดยการเลี้ยงดูลูกด้วยความรักคอยให้กำลังใจให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเองให้กับลูก

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ควรกำหนดนโยบายเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนให้มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง การกำกับตนเองเพื่อให้นักเรียนเกิดและพัฒนาความมั่นใจในตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ยังมีตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ในการวิจัยครั้งนี้ยังมีข้อจำกัด เช่น สภาพแวดล้อมทางการศึกษา สภาพแวดล้อมภายในครอบครัว วิธีการสอนของครู รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล ตลอดจนการสนับสนุนในระดับนโยบายและสถานศึกษา ผู้บริหาร การสนับสนุนของผู้ปกครอง สื่อประเภท Social media เป็นต้น จึงควรมีการศึกษาตัวแปรดังกล่าวที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยอาจนำวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาร่วมด้วย เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) ในการค้นหาตัวแปรใหม่ๆ และควรนำโมเดลตามกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาโดยดำเนินการทดสอบกับกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อที่จะสามารถอ้างอิงผลการวิจัยในเชิงเปรียบเทียบ ทั้งยังให้ข้อค้นพบในงานวิจัยก่อเกิดการต่อยอดทางความคิด

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยทำการศึกษาวิจัยกับนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นระดับขั้นสุดท้ายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทราบถึงศักยภาพในการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในช่วงเปลี่ยนถ่ายระดับการศึกษาจากการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังระดับอุดมศึกษา

References

- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy as a determinant of career maturity in urban and high school seniors. *Journal of Career Assessment*, 5, 191-195.
- Cheerachareonpong, S. (2013). Causal factors influencing positive thinking of senior high school students under the secondary educational service area 11. *Veridian E-Journal*, 6(3), 537-555. [in Thai]
- Cheunban, C. (2010). *Department of Mental Health suggested Thai people to positive thinking*. Retrieved June 16, 2017, from <http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9510000132205> [in Thai]
- Chongchanin, N. (2016). *Factors affecting public intention of St. Louis College students* (Master thesis). Bangkok: St. Louis College. [in Thai]
- Dechkong, T. (2004, September). Are you good? *Matichon*, 36 – 39. [in Thai]
- Iamsupasit, S. (2007). *Theory and techniques of behavioral modification* (6th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Jantarach, P. (2001). *Factors affecting self-concept of the non-disciplinary problem student of the secondary school under the department of general education, Muang District, Ubon Ratchathani Province* (Master thesis). Khon Kaen: Khon Kaen University. [in Thai]
- Ketumphai, C. (2006). *A study of the relationship between some factors and self-regulation to revise the aggressive behavior of Matthayomsuksa 3 students in Chumphon* (Master thesis). Bangkok: Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Limsuknirun, T. (1992). *Variables related to moral reasoning among students* (Master thesis). Bangkok: Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Phanmani, A. (2014). *Practice to think creatively*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Prasertkul, S. (2008). *The comparative study of positive thinking for senior high school students under Nakhonratchasima Educational Service Area VII with different levels of self-concept and life experiences* (Master thesis). Bangkok: Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Saenprasit, K., Ardkaew, J., & Srijumnong, J. (2017). The development a causal model of factors influencing the analytical thinking abilities of the Prathomsuksa 6 students of schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1: Multiple group analysis. *Journal of Education Naresuan University*, 19(2), 167-175. [in Thai]
- Sangrawee, A. (2013). *Some factors affecting the honesty of lower secondary school students in Nakhon Nayok Province* (Master thesis). Bangkok: Srinakharinwirot University. [in Thai]

Tuksino, P. (2016). *Model for measurement and evaluation of desired characteristics around National Education Standards and Development of Instrumentation of Attitudinal Structure Basic education* (Research report). Khon Kaen: Khonkaen University. [in Thai]

Wanaintarayut, V. (2005). *Development of causal models of intelligence emotional intelligence ethical intelligence and intelligence in face and overcoming hurts on student achievement* (Master thesis). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]

Wattenberg, W. W., & Clifford, C. (1962). *Relationships of the self-concept to beginning achievement in reading*. Detroit: Wayne State University Press.

Wiratchai, N. (1999). *Lisrel model: Statistical analysis for research*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]